

Діло

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячний в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 15 л.
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Треба напружитись!

Львів, 26. вересня 1927.

Допомогова акція жертвам пове-
рнується все ширше і шир-
ше. Українське громадянство не ли-
ше серцем відчуло, але й зрозуміло
велике нещастя північно-східного у-
крїнського населення Карпат, Під-
карпаття і Покуття. На чолі грома-
дянської акції стоїть Український
Центральний Комітет допомоги
жертвам повені. Досі зібрав він уже
понад 17.000 зол., з чого 10.500 зол.
розділив між спустошені повіті.
Ясно, що сума 17.000 зол. є смішно
мала в порівнянні до розмірів ката-
строфи і чисельності українського
народу. Та коли мати на увазі об-
ставини, що акція ведеться всього
два тижні, а далі, що на зібрану
суму складаючись поки-що лише
населення Зах. України, себ-то на-
селення найбільш бідне, знищене
війною та її наслідками, населення,
що має на собі від десяти літ ви-
ключний тягар всіх ділянок націо-
нального життя, — то треба при-
знати, що поклик до українського
населення найшов живий відгук.
Суму 17.000 зол. зложила головним
чином українська інтелігенція та у-
крїнські народні установи. Селян-
ство не розпоряджає готівкою. Між
ким іде широка акція за збіркою
вже. Зголошені досі в Українсько-
му Центрі. Комітеті збіжжів збір-
ки починали вже до 200 сотні збіжжя,
себ-то кругло около 10.000 зол. Од-
наче збіжжєозбіркова акція є лише
перших початках. Можна сподіва-
ти, що вона розгорнеться дуже
широко, будучи висловом і нагляд-
ним доказом народньої солідарно-
сті і національної свідомості.

Під проводом Українського Цен-
трального Комітету зорганізовано
як до 30 (тридцять) повітових ко-
мітетів допомоги, які розпочали ді-
яльність на місцях. По селах існу-
ють вже сотні допомогівих комі-
тетів.

На зазив Українського Центру. Ко-
мітету відгукнулися всі українські
землі. Серед надсланих збірок ба-
гато не лише пожертв з Галичини
й українських заточених в корін-
ній Польщі, але й з північних укр-
їнських земель, Закарпатської У-
країни та українських громадян в
Австрії й Німеччині. Без сумніву,
що в наші американські землі
відгукнуться на голос розпуки ста-
рого краю.

Поруч Українського Центру. Ко-
мітету, що веде свою діяльність на
партійній основі, діляють ще й
непартійні допомогіві комітети, а са-
ме: рідикальний під фірмою „Со-
юз Сел. Співок“ (зібрав досі около
800 зол.) та інтернаціональний у-
крїнсько-польсько-жидівський, що
виступає під назвою: Робітничо-Се-
лянського Допомогового Комітету
(досі не виказав іще ніякої збірки).

Окремо розвивається величезна
особисто-допомогова акція митр.
а. Шептицького, що обіймає голо-
вно бойківське Підкарпаття. Крім то-
го церковна влада окремим зако-
ном наложива у львівській архи-
єпископії спеціальний податок на під-
тримку собі духовенства, яке кори-
стується ерекціональним ґрунтом.
На жаль, виконуючий розпорядок
до ординарського закону вишнов
розуміння духовенства, особливо,
що зорганізує місцеві допомого-
ві комітети. Ясно, що тут церков-

на влада в деякій мірі перехранує,
а щонайменше вносить замішання
і розпоршує допомогову акцію на
місцях. Призначаючи велике значіння
самостійній ординарській акції, що
обіймає духовенство, мусимо про-
тиставити її поширенню на гро-
мадянство для добра самої справи
і концентрації громадянсько-допо-
могової акції. Думаємо, що деякі
постанови ординарського вико-
нующого розпорядку були непере-
думані, хоч видрукувані в найліпшій
вірі. Ясно, що існування по селах
комітетів: громадянського і паро-
хіяльного, не говорячи вже про ві-
тківські, може зовсім розбити допо-
могову акцію на місцях і розділити
сільське громадянство. Неприго-
жість і помилковість творення окре-
мих парохіяльних комітетів при-
знає також духовенство. В тому на-
прямку були би бажані відповідні
пояснення і поправки ординар-
ського розпорядку. Нема наймен-
шої потреби відділювати духовен-
ство від народньої маси, ані навпа-
ки, тільки треба зєдинити всі сили
українського громадянства для о-
панування катастрофи.

Велике нещастя західної вітки у-
крїнського народу найшло відго-
мін також на Рад. Україні. Україн-
ський рад. уряд призначив на допо-
могу жертвам повені 50.000 карб.
(25.000 доларів). Звільна розвива-
ється теж збірково-допомогова ак-
ція українського громадянства на
Рад. Україні. Не знати тільки, яки-
ми шляхами і в якій формі діжде ця
допомога до рук потерпілих.

Допомогову акцію веде теж поль-
ський уряд у спілці з польськими
громадянськими чинниками. Дора-

зова урядова допомога уряду, який
у аналізній мірі несе відповідальність
за наслідки катастрофи, була роз-
мірно невеличка. Аж в останніх ча-
сах сойм ухвалив 25 мільонів зол.,
головно на відбудову засобів кому-
нікації, регуляцію рік та засіану
кампанію, але це ще пісня досить
далекої будучини. Тав. суспільні
воєвідські комітети теж розбудову-
ють свої допомогові комірки аж до
сільських (вітківських) комітетів
включно. Не треба додавати, що мі-
сцеві комітети наказного характеру
теж вводять замішання в допомо-
гову акцію. Та не зважаючи на це,
українські комітети, згідно з кому-
нікатом Українського Центру. Комі-
тету допомоги жертвам повені, по-
винні негайно повести самостійну
збірку акцію. Треба нам напру-
жити всі сили, щоби побороти лихо.

Нашим обов'язком звернути увагу
на те, щоби ні одна українська уста-
нова, ні один громадський гурт, ні
одна свідома українська одиниця
не відтягнулася від обов'язку допо-
моги. Інституції фінансові, госпо-
дарські, культурні, освітні, профе-
сійні та їх відділи, філії, розгалу-
ження і клітини, — всі вони мусять
негайно зложити свою лепту на до-
помого нещастним. Також у церквах
і школах треба повести відповідну
допомогову пропаганду. Нехай да-
ти будуть і невеличкі, але загальні,
нехай вони обіймуть всіх членів ве-
ликої Української Сім'ї, нехай все-
народня поміч жертвам повені за-
свідчить нашу єдність, солідарність,
збірність. А щоби не все перевести,
здійснити та подати помічну руку
нещастним, треба великої напруги і
охоти творити добро.

Ще до ювілею української народньої пісні.

Нав'язуючи до статті д. Ол. Зале-
ського в 205 ч. „Діла“ з дня 14. ве-
ресня ц. р., його „постулятив і дез-
ератів“ головно щодо спопуляри-
зування народньої пісні, я подаю
кілька своїх, поширюючи може де-
куди його думки.

Підходжу до справи більше з лі-
тературного боку. Думка д. Ол. За-
ського: видати, з приводу 100-літ-
нього ювілею української народньої
пісні, „пісенні тексти з мелодіями“
для мене мало реальна (малиб це бу-
ти: нотн, співаник тощо?) і за ува-
жа, бо справлялаб значіння на-
родньої поезії тільки до ділянки му-
зичного мистецтва.

Для спопуляризування народньої
поезії серед загалу нашої інтеліген-
ції, „що не стикається безпосередньо
з її джерелом — селом“, для вивчен-
ня та пізнання її серед цього загалу,
особливо серед молоді хоч серед-
ньоміської, хоч університетської,
булоб дуже на часі видати сьогодні
антологію української народньої
поезії. В нас, наскільки знаю, досі
нема такої, тоді, коли в інших наро-
дів появилася таких антологій чи
то загальних чи спеціальних більше.
Певно, що можна вважати антольо-
гіями давніші збірники народніх пі-
сень, але сьогодні і їх тяжко діста-
ти в по бібліотеках. Щож до пові-
дних (головно в серії Етнографічно-
го Збірника Н. Т. ім. Шевченка), то
воли для неспеціаліста нецікаві:
відстрашують його фонетикою напи-
сів або бачатом варіантів одного
пісенного мотиву.

Видати таку антологію можна в
формі або: 1) великої загальної ан-

тології народньої поезії, або 2) ряд
менших антологій чи просто вибо-
рів зі спеціальних родів її, а то: ко-
лядок, гайок, коломийок, дум, бал-
лад і інше. Безперечно можна ви-
дати і першу і другу, але останні, а
ще притому дешеві, виконалиб своє
завдання спопуляризації народньої
поезії краще від великої, може за
лексусової антології.

Підготувати працю над виданням
антології можна цього року тільки
зорганізувати. Насамперед тре-
ба вибрати комітет спеціалістів, я-
кий: зібрав би весь пісенний матері-
ял, розсипаний по старих річниках:
часописів, журналів, календарів та
інших видань; зробив би вибір най-
кращих з мистецького погляду і за-
галом найцікавіших для загального
образу народньої поезії пісень; з ва-
риантів позовних і подоповнював не-
повні й поновні тексти (як це не-
раз робив Потебня у своїх працях
над нар. поезією); виправив розмір
і мову, усуваючи по можливості її ді-
алектичні прикмети й наближуючи
її до мистецької, літературної. За-
місць вступів можна подати короткі
й вичерпуючі, хочби компілятивні
огляди народньої поезії та її родів.
Таким робом ми зможемо як най-
краще виявити мистецький бік на-
родньої поезії й поставити її анто-
логію на місце деяких перестарі-
лих „збірок“ нашої літератури.

Дальше до думки д. Залеського,
щоб видати давніше друковані нау-
кові праці про народню пісню (дум-
ка дуже на часі, бо нових праць в
нас мало, а старі як: Потебні, Сум-
цова, Франка й ін. поманні й ма-

ло доступні), я додав би: видати не-
видані ще праці з посмертної спад-
щини пок. Володимира Гнатюка,
хочби вступ до його збірки „Коляд-
ки й підріпки“, який не ввійшов у
оба томи, приготувати 4-й том зі-
браних ним коломийок, а також
приготувати та видати всі інші пра-
ці, які тільки залишилися. Не був
би наш найкращий поетів тілм
невтомного дослідника української
народньої поезії в її столітній історії.

Спопуляризації народньої пісні не
можна далі обмежити тільки до вер-
стви громадянства, „що не стикаєть-
ся безпосередньо зі селом“. Народню
пісню треба культивувати й на селі
між народом, хоч не може комуся
адаватися парадоксом. Пригадаймо,
що деякі роди народньої поезії за-
непадають, забуваються, прити-
вають вже думи, тепер в ріжних око-
лицях колядки й інші образові піс-
ні. (Виявити закони такого занепа-
ду, а деколи може й повороту дав-
ніх форм буде завданням майбут-
ньої історії народньої пісні та наро-
дньої поезії). Сьогодні ми можемо
вдержати від занепаду, пригада-
ти пам'яті народу загублені або за-
буті пісні добре виданими збірками
місцеві з мелодіями (співаника-
ми). Не місце тут розводитись на-
проявами сучасного життя на-
родньої пісні. Зазначу тільки, що
село прагне й шукає все новинки
для свого пісенного репертуару
та що здебільшого ці „новинки“ —
це давніші призабуті пісні або на-
звані пісні інших околиць. Дуже
багато переймає село наприклад зі
співачого репертуару аматорських
кружків, хоч і ці ріжні „поси“ час-
то псують та засмічують мову й пі-
сенний репертуар нашого села.

Наприкінці моїм дезідератом сьо-
годні булоб: спопуляризування в
певній мірі науки етнографії та е-
тнології. У нас ще до візми займа-
лося етнографічними дослідями й
постачало матеріял науковим інсти-
туціям більше число громадян зпо-
мичу учительства, священства й ін-
ших. Сьогодні їх мабуть менше, тим-
більше, що етнографія як багато ін-
ших ділянок в нас на західних зем-
лях трохи призабута. А знаю, що
багато людей на місцях, в безпосе-
реднім контакті з селом займають би-
рало етнографічними дослідями по-
біч своєї іншої роботи. Треба тільки
познайомити ці круги інтелігенції
з новітніми здобутками етнолого-
чних наук, і дати їм в руки спеціаль-
ні докладно опрацьовані інструції
й програми для збирання матерія-
лу. (Перевидати от хочби програми
Етнографічного Товариства в Києві
чи Етнографічної Секції Академії
Наук). Можеб з'явилися охочі за-
ложити Етнографічне Товариство в
у нас у Львові й тоді таке товари-
ство вклучі в Етногр. Комісію Науко-
вого Товариства ім. Шевченка мо-
лоб координувати свою діяльність
з подібними в Києві, що далоб укра-
їнській науці можливість збирати
та вивчати етнографічний матеріял
з цілої української території.

Вогдан Краєвський.

*) З Букварію, Закарпаттям й ін. зе-
млями називали ці товариства тут і там
займали через членів кореспондентів.

На допомогу жертвам повені на вклад-
кову книжечку ч. 2163 Центр-Банку.
Львів, Ринок ч. 10, зложили даліше:

По виступі посла А. Пашука.

Розкриття комуністів.

Зараз же по виступі посла А. Пашука в комуністичній посольській фракції та оголошенні його вступлення до Українського Посольського Клубу видала комуністична посольська фракція окремий комунікат, в якому намагається ослабити враження, яке цей виступ викликав у політичних українських і польських колах. Слід зазначити, що комунікат писаний по-польськи і підписаний під ним пос. Вейтх.

Перш за все твердить комунікат, що пос. Пашук зголосив своє вступлення в ком. фракції „щобно в останній хвили“, а про мотиви його виступу довідався ком. фракція „щобно в буржуазній пресі“. Далі довідуються в комунікаті, що в часі своєї приналежності до ком. пос. фракції пос. Пашук „не протиставляв ні тактиці і не боровся за якісь відрубні погляди в справах програми і політичної тактики“. Наказані обставини, як бачимо, нічим не ослаблюють того враження, яке зробив виступ А. Пашука на політичні кола.

Та в комунікаті крім повинних натяків твердять і випробований уже злив комуністами засіб боротьби зі своїми противниками, бувши своїми партійними товаришами. В даному випадку цей засіб унаслідують твердженням комунікату, що посол А. Пашук виступив з ком. пос. фракції наслідком страху перед „фашистським режимом“, бо „фашистський уряд — стоїть досі в комунікаті — припорочує до робітничого руху випробовані методи не тільки провокації і перекупства, але й застрашування особливо в останніх часах“ Згадавши про те, що на бувших товаришів пос. Пашука, а саме пос. Ландуцького, посла в Білоруської Громади і Незалежної Хлопської Партії апали важкі тюремні кари, твердить комунікат, що пос. Пашук „утік від твердої боротьби за права працюючих мас“, „зрада робітничу і селянську справу та став знаряддям заборчої політики фашистського уряду нарівні з петлюрівцями, хліборобами, удільцями та іншими слугами буржуазії“.

Оця пікіторська писанина комуністів не буде очевидно мати ніякого впливу на зменшення ваги виступу посла Пашука в комуністичній фракції, виступу, спричиненого протинаціональною відносно українців політикою, та національною нетолеранцією вождів польського комунізму. Зголошений до Українського Клубу акцес в короткість пос. Пашукові з боку польського уряду ніякої пощади. Про те комуністи, особливо польські, найкраще знають, та перед масами намагаються вони помилити пос. Пашука та звести його вчинки до категорії ніякого і ніякого акту зради, подиктованого йому трусінністю та малодушністю. Очевидно, що це їм не вдасться, а читаючи комуні-

кат набирається якраз протилежного враження до того, яке ним бажали викликати комуністи.

Ратункова акція.

Допомога лівці Українського Центрального Комітету.

Український Центральний Комітет допомоги жертвам повені, розглянувши положення в повітах дрогобичському і томашівському, зі своїх засобів призначив для Повіт. Комітету допомоги в Дрогобичі — 500 зол. і для Пов. Комітету допомоги в Томашіві — 500 зол.

Стихийний допомоговий рух українського громадянства.

Український Центральний Комітет допомоги жертвам повені в Львові одержав повідомлення з Русова, селянського повіту, що тамтешній місцевий Допомоговий Комітет у складі славного письменника Василя Стефаника, о. Юліана Гранківського та учит. Івана Федорака перейняв збірку в Русові. Зібрані гроші в сумі 360 зол. переслав просто до Пов. Комітету Косівщини, що Центр. Комітет прийняв до одобрюючого підмоги.

М. Ш. визначний український громадянин, меценат, що багато користі приніс українській культурі на протязі свого довгого трудного життя, а який власні події останніх літ найшовся в прикрих життєвих умовах, не розпоряджаючи готівкою прислав із чужини до Укр. Центр. Комітету сім акварельних проєктів продати, а одержану за них суму повернути на допомогу жертвам повені. Вчинок цього достойного громадянина якимсь чином свідчить про його чутке серце і глибоку гуманність.

Не менше зворушливим є інший факт: „Союз Українок“ в Каліні (в Польщі), якого головою є п. Кондратенко, прислав пакет перенесених одягів. Коли уявити собі, що це дар емігрантів, які ведуть важке еміграційне життя, часто серед неможливих алідей, то цей відрах українського серця тим більше заслугою на загальне призначення.

Митр. Шептицький на терені натастрофи.

Як було згадано в останньому звіті зі Стрия о. митр. Шептицький переїхав до Болехова. Звідси відвідав він Велдич, Мізунь, Новоселицю, Гомів, Тяпче, Каяжолуку, Гоай, Чолганя. Дня 19. п. м. у переїзді до Болехова задержався хвилею митрополита експедиція в Долині, прямує на поїті в Перегінсько та в Калушину. В дорозі за Гошевом під тигаровими автом заломався міст, але по чотирьох годинах вдалося перемогти всі труднощі. Не вважачи на хору ногу і руку, о. митрополит старався всюди бути, потішити, допомогти. Старався теж дістатися до всіх відтінків околиць. Дорогу відбував — тим властиво:

Співають було цілими століттями.
Спочатку в них пісні були дуже хороші, мелодійні і з глибоким змістом, а потім, як уже було заведено „Всехукраїнський день музики“ почали співати „Корита“.

Ой, корито, корито
Повне води налита
Там дівчонки ноги мили,
А малячишки воду пили.
Не хочу я чаю пити
Не хочу заварювати
Не хочу тіба любити
З тобою розговарювати.

Співали вони так, що сусіди їхні, атлантиди оті самі, аж вікна було зачиняють:

— Співають чухраїні! От народі? А колиж вони вже за індустріалізацію візьмуться?

А ті співають, а ті співають...
Перестануть, почухаються та знову:

Ти скажи мне пачему
По какому случаю,
Одного тебе люблю,
А десятку мучаю.

Отак і жила та казкова країна „Чукрен“.

І якось вийшло так, що мала вона святкувати якийсь дуже велике ювілейне свято: чи то десятиріччя якоїсь події, чи то ювілей якогось громадського дуже важливого чинника, — одне слово, дуже якийсь велике, мабуть, відбувся щось.

автом, дресною, фірою, а то і пішком. Ніщо не відтрашує нашого владниці ні вода, ні страшні скелі, що звалилися на дороги. Ранками і вечорами сповідав, та нескончимо проповідав, свідати і стонати на вулиці. Глядячи на усміщене до всіх лакаве лице владниці, що бажав би свого саможертвено віддати народна терпіння і нагадується незабутній перемиський єпископ Іван Снігурський, що в часі всенародних нещасть (як холера 1881 р. і голод 1846 р.) сам особисто спішив з допомогою своїм вірним, про що пам'ять заховався в переказі між народом і до нині. Лице все погідне, ласкаве, усміщене але кожний, що мав нагоду бачити ту харитативно-місійну працю, мусить відчувати, що той труд дуже мучить владника, хоч він і не дає цього по собі пізнати. Шаста, що доїд до несприятливої погоди, а тимсамим облегувала працю експедиції, аложеної з 20 осіб. Крім рухливого о. крилошанина Ковальського, лікаря д-ра Гоцького, є там ще з молахів Студитів, 4 богословів, 8 дітей та шофера і супровідників авт.

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вилаткову книжочку ч. 8.165 Центр-Банку, Львів, Ринок ч. 10, зложили дальше:

Андрій Шеліга, емер. учит. Збараж 5, Василь Литвин, учит. Тухольна ад Сколе 5, Павлушені Володимир, Коломия 5, Софія Ничківна, Говорова, пов. Остролелка 5, Ігнор Карачевський, Чернятин п. Городенка 7, Теодор Микитин, Чеме-ринці, п. Дунаїв 8, Ірина Людкович, Лаврів 10, Павло Мудрий, Коспая, Познанщина 10, Стефан Ганчарик, Тернопіль 10, о. Теодор Савойка, Селіска п. Дні-ві 10, Юлія Федівна, Чернява п. Мос-тиск 10, Р. Френцова, Судова Вишня 10, о. Зигмунд Кисілевський, Гринівці п. Томаш 15, інж. Марія і Казиміра Капуст-ки, Борислав 20, о. Антін Дмитраш, збірка в церкві в Орельні 20.50, о. Михайло Ваврик, збірка в церкві в Пали-кровох п. Бродів 28.50, Читальня Про-світи, Делятин, дохід з вистави 25, Уряд парох. Пільче п. Рава Руська, збірка в церкві 80, Михайло і Ольга Мочульські, Грималів 80, о. Алекс. Сторалка в Гла-дишіві ад Горлиць, збірка в Гладишіві і Смереківці 41.47, Олександр Притика, Захисне, Поморє 50, о. Максим Пана-сюк, Ушковичі, п. Перемішляни 10, Па-рохіяне, Ушковичі п. Перемішляни 20, Парохіяне, Казиміра, п. Перемішляни 20, Борина, збірка в церкві 34.55, о. Гри-горій Мороз, Борина 10, Іван Терпільцев-різбар, Борина 8.90, о. Лука Салук, Бела 5, збірка в церкві в Мисоні ад Бела 58, Уряд парохіальний в Устриках дол., збірка в церкві 60, о. Нестор Кисілевсь-кий, Радче, збірка в церкві через Пов. Комітет 80.20, Аматорський Гурток, По-моринь, дохід з вистави і вечерини 94.57, о. Роман Ганас, Глинці-Заставе, збірка в церкві 123, Повітовий Союз Ко-оператив Підгайці 965.92, Комітет допо-

моги в Ровнорятах п. Глинці, збірка після дорученого виклау 180.60, Жіноч-ий Семінар і гімназія дівочого Інститу-та в Перемішлі, (Діти — діти, дохід з фестивалю 500, Юліан Батиский, Мило-ване 2 дол., дир. Омелян Савеня, Львів 5 дол., Іван Калитка, Львів, збірка, а то Сиракуза Марія, Львів 5, Киммерлінг Лейсюр, Львів 10, дир. Михайло Сеня 10, Гром. уряд, Ровноряти 20, Кооперат. в Ровнорятах 50, Махнікіна Іванна, у-чителька 10, Махнікіна Софія, учитель-ка 10, Дмитро Фік 8, Микола Святий 1, Олекса Липський 2, Іван Коваль 2.50, Шулим Парес 1, Федько Глазид 4, збірка поміж громадянством 26.10, — разом 159.60, Читальня учеників при у-чрежд. гімназії в Тернополі 20, інж. Дурбак, Львів 100, Войтов Евстах, Львів 2 дол., Юрко Скворця, Королів-ська Гута, Шляска 5, Яків Прихитко, ем. учит. Золотів 10, Онуфрій Проніа, Губі-лок, п. Угнів 10, о. Мих. Ковальчик, Більпарева п. Фльоринка від парохія 17, Коопер. Сільський Господар, Щеп-тин, п. Корнів від себе і збірка 17.80, Те-одор Назартук, Дубно 5, П-о К. Лаври-чук, Жорнів на Дубенщині 23.50, о. Я. Туряський, Мшалоць п. Лютовиска, збірка 30, д-р Кость Восвідка, лікар Станиславів 100.

Разом вилатано сьогодні 2.882.01 зол і 9 дол., що разом з попередньо вилатаними 12.879.90 зол. і 177 дол. дає суму 15.717.91 зол. і 186 дол.

Поправка: В ч. 212 з 23. п. м. видруко-вано, що коопер. „Згода“ в Бурштині аложила 10 зол., тимчасом ту суму ало-жила коопер. „Народний Дім“ у Порні.

Зазив Львівського Комітету.

Український Комітет допомоги жерт-вам повені, на м. Львів прохає Ви. Пав. охочі прийняти участь в збірці в неділю, 2-го жовтня п. р., прибути на засідання, яке відбудеться в середу, 28-го п. м. з год. 5-тиї полов. в локалі Марійського Товариства, при вул. Бляхаровській ч. 11. П. пов.

ЗА КОМІТЕТ:

Д-р Іван Курівець вр. Дм. Ерстенок вр.

НАЙНОВІШІ МАТЕРІАЛИ
порукає у великий виборі, фірма
= АНТІН УВЕРА =
Львів, вул. Галицька ч. 10
Філія в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

Виборчі вислідні.

ПЕРЕМІСЬКИЙ ПОВІТ.

(Продовження.)

с. Герданівці: 14. VI. п. р. на 16 радних: 11 українців і 5 поляків. Начальником громади вибрало свідомого українця. Село частко українське — тепер сесіяне коло-ністами, які відомо впливають на насе-лення. Підчас виборів деякі люди на спі-ку з ними старались хитрвати, але їх зу-смади були безспішні і до ради громад-ської вибрало національно свідомих гро-мадян.

с. Гдешні: 11. VI. п. р. на 16 радних — 9 українців і 7 поляків. Село бідне, не-організоване. Старий віст поляк зніс протест.

с. Горохівці: 8. VI. п. р. на 16 радних: 12 українців, 4 поляків і 1 вірліот по-лик. Село свідоме на полі національним і культурним. Майже четверта часть по-ліків разом з колоністами, при виборі до громадської ради старались хитри-ти, але завдяки гарній організації зі сто-рони українців, вибори вийшли в нашу користь. Огірчені поліки внесли протест.

с. Грушати: 28. VI. п. р. на 24 радних — 23 українців, 1 поляк і 1 вірліот по-лик. Рада під національним оглядом до-сить можлива. В селі брак організован-сти. Хруні внесли протест.

с. Даровичі: 4. VI. п. р. на 16 радних — 15 українців і 1 поляк. Старий віст Пав-ло Кінаш зніс протест.

с. Дроголі: 26. VI. п. р. на 24 радних — 22 українців і 2 поляків. Рада під націо-нальним оглядом свідоме. Село заселе-не колоністами. Хруні з колоністами внесли протест.

с. Дроздовичі: 4. VI. п. р. на 16 радних — 10 українців, 6 старо-русинів і 1 вір-ліот поляк. Село від 1920-р. належало до праці і організації. Завдяки ніяком сві-домим громадянам основано 1925 р. чи-тальню „Прогресиві“ „Кружок „Рідної Шко-ли“, в 1927 р. Кооперативу та з-во „Со-

Остан Вишня.

„ЧУКРЕН“.

I.

Сива — сивезна старовина...
Отоді-ж таки, як жила була на світі Атлантида, гонів із сотню за Атлантидою, трішки вбік, праворуч, була друга казкова країна, що мала чедернацьку трохи назву „Чукрен“.

Звалася так та казкова країна че-рез те, що її населення, люд тобто і божий, завжди чувався.

Дитинча маленьке, як тільки по-чиняло було спинатися на ноги, і коли було його чи запитають про що небудь, чи загадають, що зро-бити — зразу воно лізе до потилиці й починає чухатися. І так все своє життя, аж поки дуба вірже...

Через те й країна та звалася „Чу-крен“...

Власне кажучи, перша її назва бу-ла не „Чукрен“, а „Чухрен“ але зго-дом „хи“ перейшло в „ки“, а право-писна комісія той перехід „хи“ на „ки“ затвердила. Так назавжди й залишилася назва тої країни „Чу-крен“.

Жили там люди — чухраїні.

Усе було вони чухаються та спі-вають.

До співів вони були великі ма-стакі.

кох годин удержати їх діпазон силою свого ватосу і передати його аудиторії. Цього досягла пара головних акторів виставської трупи: Мірлім Орлеска і Камен. Вистава дала привід до цілої низки рефлексій, яких не маємо місця тут висловлювати. Характеризація акторів напроуд удатна; костюми мальовничі, а прості; дикуї, якої у нас не пліють. Мова сильна, нагадує фляндську своїм звуковим примістам; горляних звуків дуже мало порівняно із новою наших жилів. Всі першорядні місця зайняті; сіріють тільки місця дітей. Напави як у нас. Це доказує, що жидівська інтелігенція не відстає від трагедій у театрі.

А. Р.

З Товариства Охорони Військових Моги.

Комунікат ч. 5.

По відомостям, які одержуємо з усіх закутків нашого краю, видно, що як наші філії, так і приватні громадяни роблять великі заходи для ставлення українських військових пам'яток або для вмурування пропам'ятних таблиць в честь і в пам'ять наших поляглих Героїв. Витанюючи цю ініціативу, дозволяємо собі звернути увагу всього українського громадянства і наших філій на деякі правні постанови, які слід узяти конче під увагу при будові військових пам'яток чи пропам'ятних таблиць.

Постанови в цій справі подані в декреті начальника держави з дня 3. січня 1919 р. Ва. Р. П. П. 25. На основі постанов цього декрету всі фізичні і правні особи, як приватні, так і публічні, і навіть державні установи, що задумують поставити на публічному місці пам'ятник, фігуру чи різьбу або вмурувати чи прикріпити пропам'ятну таблицю, зобов'язані перед приступленням до робіт представити дотичний проект через своє старство до належного владного, при якому є окремий відділ охорони військових могил, згд. відділ консерватора, який предложені проекти військових пам'яток розглядає і їх затверджує або відхиляє, в залежності від того, чи ті проекти з огляду на їх публічний характер відповідають вимогам естетики й мистецтва, чи ні. Щоб дістати затвердження проекту пам'ятника чи таблиці, треба переслати докладний рисунок пам'ятника, подати точні його виміри і якість матеріалу, з якого має він бути зроблений, означити точно місце, на якому має він стати, подати точний текст написів на пам'ятнику або на пропам'ятній таблиці і взагалі всі ті дані, які висловляють достаточного думку (помисла) і подробиці виконання, як також і еластичні моделі (на випадок застосування пластичної різьби). До таких проектів треба додати також всі рисунки чи фотографічні дані, які висловляють достаточного зв'язок проекту пам'ятника чи таблиці з окруженням. Тих самих постанов треба придержуватися в тих випадках, коли переводиться більшість направи або перебудову пам'яток, фігур чи пропам'ятних таблиць. Пам'ятники, фігури й таблиці, що їх поставлено без заохвалення повних постанов, можуть бути примусово усунені і на кошт будуючих розібрані. Подані вище постанови не мають припоровлення тільки до тих пам'яток, фігур і пропам'ятних таблиць, що їх ставлять на цвинтарях і внутрі церков приватні особи з власних (приватних) фондів для ушанування пам'яті їх фундаторів або їх найближчої родини, як також до тих предметів, що посвячені виключно цілям релігійного культу, а також до тих таблиць і фігур, які становлять орнамент будинку, а проект його разом з орнаментом затвердила дотична будівельна влада. Неприпоровнення до цих постанов може потягнути за собою крім оголошення пам'ятника навіть кару тюрем і кару грошеву.

Поданою отрим до відома зміст декрету начальника держави, на який посилається польська влада при затвердженні військових пам'яток, зазначаємо, що є дуже важливим, щоб такі проекти пам'яток робили по можливості інженер-архітект, який, як об'єктом, повинен його підписати. Щоб уможливити подати проекти нашим філіям і громадянам прикласти собі такі проекти, Головна Рада

подає про те, щоб цією технічною справою військових пам'яток і пам'яток таблиць займався Українське Технічне Товариство та щоб ті проекти пам'яток робили наші інженери. Просимо при ставленні пам'яток керуватися отсими нашими вказівками, бо польська влада ставиться доволі ригорозно до наших починів у тім напрямі, вважаючи, що всі українські хрести чи пам'ятники присвячені не цілям культу релігійного, але в першій мірі цілям культу національного і з огляду на цей публічний характер українських військових пам'яток влада буде вимагати виповнення всіх тих формальностей, які означені в декреті начальника держави. Отже подаємо до відома всіх наших філій і цілого українського громадянства, щоб не наразити нікого на зовсім непотрібні кошти й на есентуальне розбирання пам'яток та щоб не знеохочувати ідейних людей до дальшої акції в тім напрямі, яка так дуже інтензивно розпочалася.

Львів, дня 20. вересня 1927.

Головна Рада Товариства Охорони Військових Моги:

Бр. Янів, вр. голова; Д-р Ів. Німчук, вр. секретар.

Зі стурту.

Лугове Свято у Львові.

Дня 18. вересня ц. р. відбулося Лугове Свято у Львові. В тім році Лугове організація не мала щастя до Лугового Свята. В черні Лугове Свято і здиг заборонила дирекція поліції, а 18. вересня перешкаджая дош. Однак не зважаючи на те, що в п'ятницю, суботу і ще в неділю рано падав ясенний дощ — на площі Сокола-Батька зібралося до 700 луговиків і луговичок. Були між ними і учасники з дальших сторін. Мило вражала делегація, зложена із 3-ох луговиків і одної луговички з гучульських стрілах з Дори. Дальше прибув Луг зі Снієвська Вишнього пов. Сколе, Медики пов. Перемишль і т. д. Свято почалося в год. 2-й попол. Луги формувалися до вправ на площі Вп. Вовка, де голова львівського Лугу п. Козлинюк адавав звіт д-рові Дашкевичеві з уставлених лугових сотень. Програма Свята була наступуюча: вправи луговиків вільноруч, луговичок хустиними, луговичка топірцями, малих луговиків і луговичок вільноруч, вежі, ритмічні вправи до пісні: Ой, у лузі... і масові вправи луговиків і луговичок. До вправ ставало коло 400 луговиків і 200 луговичок. До масових вправ стало разом зних 500. Попереднього року вправляючих було більше, бо зних 800, але в цим році Лугове організація представлялася багаті краще, бо до вправ ставали тільки в однострїях і тільки при масових вправах виступила одна чета луговиків в цивільних одягах. Помітна була також більша карність в лугових рядах. Розстановка до вправ, криття було краще, як попередніми роками. Видко, що на луговиків ділає луговий однострій, в якому вони вважають за обов'язок бути карними.

Всі вправи вийшли досить гарно, хоча рано дош не дозволяв перевести цілої проби. Найкраще вийшли ритмічні вправи луговичок до пісні „Ой, у лузі червона калина“. Видно було, що ритмічні вправи, які безперечно є багаті трудніші як тактові, вивчили добре не тільки місські рухувачи, але й сільські дітвара.

Дефілада Луговиків і Луговичок випала дуже гарно. Другу часть Свята вповнило попис львівського Луга. Тому, що стало темно, вправи відбувалися при запалених смолоскипах. Ту часть вповнили головню вежі львівських луговичок в руханкових стрілах, малих луговичок і малих луговиків. Справно вийшли вправи львівських луговиків на поручах. Віддали ритмічні вправи „Летить галка“ і „Човник хитається“, а то наслідком опізнєння, а також тому, що смолоскипи було за мало, так, що публіка обступила вправляючих в малим колесі, яке удержували львівські луговики. Свято покінчилося пізно вечером.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабінєвичем:
Склада: 27. ІХ. Вихрест.
28. ІХ. Дні нашого життя.
29. ІХ. Майська ніч.

30. ІХ. Еспанська муха.
1. Х. День і ніч.
2. Х. „Ой не ходи Гринцю“.
3. Х. Чесна Зузана.
Озеряни: 4. Х. Віл.
5. Х. Діти Агафера.
6. Х. Дні нашого життя.
Копичинці: 7. Х. Майська ніч.
8. Х. День і ніч.
10-? 485 9. Х. Запрошесть за Дунаєм.
Місяць Українського Студента.
Комунікат Т-ва Прихильників Освіти. Подаємо до загального відома, що станиця славянське поєднання дало дозвіл на улаження збірки на цілі допомоги українським студентам на терені станиця славянського поєднання ще в часі від 22-го вересня до 1-го жовтня на тих самих умовах, що й за першим разом. Просимо всі повіті, що не перевели ще досі збірки, перевести її в цьому речинці. — Т-во Прихильників Освіти у Львові, вул. Супінського 21.

Д-р Володимир і Марта з Карачевських Муромців з нагоди їхнього вінчання, яке відбулося 22. вересня 1927 у Львові, зложили 50 зол. на „Рідну Школу“ за що шире подяку складає — Головна Управа. 508а) 1-1

ДРІБНІ ОГолошення.

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик преціній продає за готівку і на рати від десятих літ з найліпшої сторони звісно фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 23-?

КУПУЙТЕ „Першу книжечку“ найдешевший буквар. Найкраща метода. 515 5-5

БІМНАТУ з окремим входом, мальовану, електр., сонешна до винайму, вул. Гариновського 86 партер. 593 2-2

МОЛОДИЙ пристійний мушина з університетським освітанням на гарнім становині на провінції, одружений з молодію, гарною та освітаною панною. Неанонімові оголошення з фотографією, за зворот якої ручиться — слати до Адміністрації під „Судьба“. Дискреція заперена. 596 1-1

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка, самітна, сирота по священнику середніх літ, господарна, пошукує місця до заряду домою. Зголошення до Адміністрації під Софія. 594 1-2

СПІЛКОВА Торговля в Товмачі (міська кооператива і пов. ска) приймає негайно управителя, але тільки фактичного купця. Винагорода після умови. 553 1-2

НЕГАЙНО потребує кімнати з окремим входом, опалом, світлом, послугою і електр. сидінням в здоровій часті Львова. С. Залеський суддя в Коломи. 600 1-3

ШОФЕР і шлюсар, пошукує посади. Зголошення до Адміністрації під „Шофер“. 599 1-3

ПІОКІЙ з особним входом (околиця виста Потонського) до винайму. Відомість Адміністрація „Діла“. 602 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

417 Пересвітлення Рентгеном 19-23

Д-р М. ФАБРИНГ у внутрішніх недугах ор. від 8-10 і від 8-8
Пересвітлення Рентгеном
Пічення Діатермія — Львів
пл. Смольки ч. 5. (Кіно Марусенька)
Тел. 41-59 2060 22-7

Запросини до передплати!

603 1-2

З 1. жовтня ц. р. буде появлятися що місяця накладом Т-ва „Прогресс“ багато ілюстрований популярно-науковий і літературний журнал „ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“

(32 стор. 49). — ПЕРЕДПЛАТА: річно — 18 зол., піврічно — 9 зол., чвертьрічно — 5 зол. Поодинокое число — 1 зол. 80 гр.

Оказові числа замовляти надсилаючи 2 зол. марками або грішми

Адреса видавництва: Львів, Ринок ч. 10. П. Т-во „Прогресс“.

СЛУЖБА БОЖА св. Іоанна Золотоустого зі службми ріжних наміреній УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ у перекладі о. д-ра Ярослава Левинського з дозволом греко-кат. Митрополитичного Ординаріату вийшла друком, примірник 2 зол. 50 сот. без пересилки, з пересилкою 3 зол. Продає Книгарня „Наукового Т-ва ім. Шевченка“ і Адміністрація „Діла“, Ринок 10.

3-3

ВОЛІЧКИ

французькі „Матадор“, „Гарасіа“, „Панчо“, „Рифорні“ і т. п. Ціна низька бо вхід через сіль.

ІТІАММА Сикетуська 16

Магазин і робітня
ФУТЕР
КАРЛО ЦВИНАР
КРИВА 10 448 РУСЬКА 19
виконує всілякі жіночі і мужські футра по конкурентційних цінах. 8-10

ЖАРІВКИ МАТЕРІЯЛИ, ЕЛЕКТРИЧНІ ЛАМПИ, т.п.
Найдешевше жерело в Східній Галичині
„Електроблиск“
Львів Скарбівська 4.
(Проти кіна „Лев“). Тел. 48-05. 500 2-3

ЛІКЕРИ зробити дома ЛІКЕРИ
можже кождий
„STELLA“ в 70 ріжних смаках
до набуття в аптечних складах.
Головний В. Г. Мушинський в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператива і торговель відпо-відний опуст. 3-?

30 літ існуюча фірма РОНДИН ритмічне заводичне вироблює кавчукові печатки, металеві і литі шкелди, емаліровані і прасовані відзнаки. Увага Львів, Леріонів 29. (Пасаж) Рейтана 8. Пошукують агентів. З провінції відворотною поштою.
До ЗАМІНИ за рівновартісну парохію в околиці підгірській: парохія в пов. самбірській, 5 км. до стайці зал., 60 моргів пшеничного поля, одна церква, плебанія і будинки економічні в дуже добрім стані. Зголошення рефлектантів до Уряду парохіяльного в Берегах п. Самбір. 591 2-2

Вже вийшло накладом „Р.Ш.“ прегарне оповідання К. Евальда

Двоногий

в перекладі В. Краснопольського.

Ціна 1-50 зол.

Замовлення слати до

КНИГАРНІ „Р. Ш.“ УЛ.

Львів, вул. Руська 3.

ПОДЯКА.

Дня 11. ц. м. розсталася з тим світом наша найдорожча Мати і Бабуля, Цесля Ціпановська. Прибиті горем і за смерті невіджалуваної Покійниці, висказуючи отрим шире „Спасибі!“ Вскр. оо. Гматрасевичей, Гащаків і Деманчуков за відправлення похоронного обряду над тлінними останками Покійниці і відведення їх на кладовище, та Сестрі Леоніді Чині Службицькій Преч. Діви Марії за посилку з якою доглядала хорої у її останніх днів життя, як також і усім тим, що своєю участю у похороні віддали Помершій останню прислугу.
Д-р Іван Ціпановський, син, Степан Ціпановський, син, Зеновія Галчакевича і Евстахія Петерсона, донька, Роман Галчакевич і д-р Мирослав Залковський, зяті, Ірена Созанська, Іванна Філіцова, Іванна і Марта Ціпановські, Іванна Петерсіна, вучка.
В Перемишлі у вересні 1927. 592 1-1